

Möjlighet till rättslig prövning i miljöärenden - Estland

Šis puslapis išverstas mašininio vertimo priemone ir jo kokybė negali būti užtikrinta.

1. Konstitutionella grundvalar
2. Domstolsväsendet
3. Ärenden rörande tillgång till information
4. Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning
5. Rättslig prövning av myndigheters åtgärder eller underlåtenhet att vidta åtgärder
6. Andra former för tillgång till rättslig prövning
7. Partsbehörighet
8. Rättsligt ombud
9. Bevis
10. Förbuds förelägganden
11. Rättegångskostnader
12. Mekanismer för ekonomiskt stöd
13. Aktualitet
14. Övriga frågor
15. Utländska medborgare
16. Gränsöverskridande ärenden

Konstitutionella grundvalar

Den estniska grundlagen innehåller ingen rätt till miljön med en viss kvalitet som kan åberopas av enskilda i domstol eller i administrativa förfaranden. <http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X0000K1&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=p%F5hiseadus>

Det framgår emellertid att alla är skyldiga att bevara miljön och ersätta skador (avsnitt 53). Naturresurser betraktas som nationella skatter och som sådant ska användas enligt avsnitt 5. I konstitutionen fastställs att var och en har rätt till skydd från staten och dess lagstiftning. Enligt avsnitt 15 har var och en rätt till tillgång till rättslig prövning om deras rättigheter och friheter kränks. Lagstiftning och andra åtgärder kan överklagas enligt författningen och domstolar skyldiga att se över dessa frågor. I avsnitt 24 ges mer detaljerade regler för rättsliga åtgärder (överklagande till domstol) förfaranden. Domstolsförhandlingar i allmänhet är öppna för allmänheten och görs allmänt tillgängliga. Målet kan inte överföras till en annan domstol än den som föreskrivs i lagen om en av parterna i en tvist inte går med på det. Var och en har rätt att delta i domstolsförfaranden som de är part i samt rätten att överklaga till högre instans enligt villkor som fastställs i lagstiftning.

Parter i administrativa eller rättsliga förfaranden kan inte direkt åberopa internationella avtal, om:

- Dessa är tillräckligt precisa (innehåller alla nödvändiga uppgifter).
- Det finns ingen nationell lagstiftning på området.
- Den nationella lagstiftningen står i strid med internationella avtal.

Administrativa organen och domstolarna har tillämpat Århuskonventionen och dess bestämmelser om tillgång till rättslig prövning direkt i brist på nationell lagstiftning om en viss fråga (till exempel ett stående). Detta har gjorts av Högsta domstolen (beslut nr 3–3-1–43–06). Ny lag om förvaltningsrättsliga tvister (tillämplig från och med den 1 januari 2012) innehåller bestämmelser om tillgång till rättslig prövning (särskilt Ständiga) av icke-statliga miljöskyddsorganisationer som bygger på domstolens praxis på området.

II. Domstolsväsendet

Estniska domstolssystemet har tre nivåer (högre):

- administrativa domstolar och distriktsdomstolar.
- Distriktsdomstolar (Tallinn och Tartu).
- [Högsta domstolen](#)

På den lägsta nivån, administrativa ärenden, dvs. ärenden mot verksamhet av offentlig förvaltning (detta omfattar merparten av tvisterna i miljöfrågor) behandlas i en specialdomstol. På de följande två nivåer, samma domstolar döma i förvaltningsrättsliga, civilrättsliga tvister som grundar sig på civilrättsliga och straffrättsliga ärenden. Distriktsdomstolar och högsta domstolar specialiserar sig dock på ett av de tre ämnesområdena (dvs. förvaltnings-, civil- eller straffrätt). Om den lägsta nivån av domstolar och distriktsdomstolar (administrativa domstolarna är indelade i lokala domstolsavdelningar – det finns 4 lokala domstolsavdelningar för förvaltningsdomstolar och 15 för grevskapsdomstolarna (en för varje region i Estland). [Författningskammaren vid Supreme Court översyner av lagstiftning och beslut:](#)

- Parlamentet (Riigikogu).
- Parlamentet.
- Estlands president och
- Valkommittén

Prövning av lagars förenlighet med författningen eller ovannämnda beslut kan initieras av:

- varje domstol.
- [Estlands president](#).
- [Justitiekanslern \(ombudsman\)](#).
- Ett möte mellan en lokal myndighet (kommun), eller
- [Parlamentet](#).

Personer som inte har rätt att direkt inleda konstitutionsenlig granskning av lagstiftning. De kan emellertid ansöka om prövning i domstol i ett annat domstolsförfarande eller enskilda kan vända sig till Justitiekanslern. I ovannämnda beslut, å andra sidan, kan angripas direkt av enskilda personer vars rättigheter påverkas av beslut. Domstolarna är den nationella oberoende organ för tvistlösning. Det finns endast ett begränsat antal skiljedomstolar utöver dem. Det finns inga domstolar eller andra organ för tvistlösning i miljöfrågor än domstolar. Landets rättsväsen är oberoende. Domare i förvaltningsdomstolar, lokala domstolar och distriktsdomstolar utses av Estlands president efter förslag från högsta domstolens domare. Domare i högsta domstolen utnämns av parlamentet. Tvistlösning i estniska domstolarna oftast är kontradiktoriskt, det vill säga domstolen besluta att en av parterna har (åtminstone delvis) och den andra har (åtminstone delvis) gjort något olagligt. I tvistemål och förvaltningsrättsliga ärenden kan parterna även enas i domstolen. Medling är även ett alternativ för administrativa frågor (ej tillgänglig), om alla parter i tvisten enas om att använda det.

Det finns inga särskilda domstolar som är specialiserade på miljöfrågor. Främst miljökonflikter innebära en verksamhet av vissa offentliga förvaltningsorgan och är därför höras först i förvaltningsdomstol, därefter av specialiserade domare i distriktsdomstolar och högsta domstolen. Om en person eller ett företag har allvarligt skadat miljön eller åsidosatt viktiga skyldigheter för att skydda miljön (t.ex. olagligt avfall hanteras och skapat en fara för miljön, som det kan vara åtal väcks av åklagarmyndigheten. <http://www.prokuratuur.ee/en> Brottmål har hörts i distriktsdomstolar, regiondomstolar och därefter slutligen till Högsta domstolen som domare som är specialiserade på dessa områden. Forum shopping, dvs. att välja en domstol som är mest gynnsamt för den person som väcker talan vid en domstol, är begränsade i miljöfrågor i Estland. Ett Förvaltningsmål prövas av den domstol inom vars domkrets den myndighet, vars verksamhet har ifrågasatts (svaranden) är belägen. Om det finns två eller flera svarande i av olika domstolars behörighet är den person som lämnar in talan får välja fritt mellan dessa domstolar, såvida inte bestämmelser om exklusiv behörighet som gynnar en av domstolarna finns i den förvaltningsrättsliga akten. Förvaltningsdomstolen som tar emot en person måste först kontrollera huruvida talan har väckts i domstol. Om talan har väckts vid fel domstol, kommer domstolen att överföra den till den rätta.

Om den person som väcker talan eller svaranden inte är nöjd med domstolens dom (kohtuotsus stycket förvaltningsprocesslagen (1: a) den instans får överklagas till distriktsdomstolen (2 fall). Rätten att överklaga till domstol kan också användas av en person som inte lämnat in den ursprungliga åtgärden men vars rättigheter beslutet av domstolen i första instans har en inverkan. Samma personer ha rätt att överklaga till högsta domstolen (3: e och sista instans) om de är missnöjda med en dom av domstolen. Överklagande av den person som lämnar in ett överklagande ska därför visa att förstainstansrätten har:

- (materiella) lagstiftning tillämpas på felaktigt sätt.
- väsentligen bryter mot regler av domstolsförfarandet, eller
- inte gjort en korrekt (detta resonemang kan användas för ett överklagande till domstol, men inte till Supreme Court).

I vissa situationer kan en domstol avslutas förfarandet genom ett domstolsbeslut (kohtumäärus) i stället för en dom. I en sådan situation kan ett överklagande av domstolsbeslut kan inges av den person som berörs av avgörandet i den domstol som meddelade det. Domstolen kommer att pröva överklagandet och kan uppfylla detta krav. om den finner att överklagandet inte kan uppfylla alla krav, men godtar inte den överklagade domen, kommer att överföras till distriktsdomstolen för prövning. I detta fall, överklagande av domstolsbeslut i första instans (förvaltningsdomstol) har lösts genom en dom i tingsrätten. Överklagande av denna dom samt andra domstolsavgöranden av distriktsdomstolarna (2nd instans) får ges in av personer som berörs av domstolens avgöranden.

När en dom om förvaltningsbeslut, estniska domstolarna rätt att kontrollera lagenligheten av ett administrativt beslut och ogiltigförklara beslutet i sin helhet eller en del av det. Domstolarna inte har rätt att ändra innehållet i administrativa beslut. Detta kan ske genom administrativa organ om de beslutar att fatta ett nytt beslut i frågan. Domstolen får även begära att administrativa organ som ska utföra en viss verksamhet eller fatta ett beslut, men inte kan fastställa det exakta innehållet i sådana handlingar eller beslut om det finns utrymme för skönsmässig bedömning för de administrativa organ. Finns det några särdrag i förhållande till andra rättsliga förfaranden i förvaltningsmål, om:

- tillgång till rättslig prövning (rättslig status) och
- rätt att överklaga handlägningsbeslut (menetlustoimingud) av administrativa organ.

För det första förvaltningsprocesslagen innehåller en särskild bestämmelse (292 §) om talerätt i miljöärenden. Enligt reglerna i denna bestämmelse, talerätt för icke-statliga miljöorganisationer antas, om förvaltningsorganet utgör mål som avser miljöskydd eller tidigare verksamhet av sådana icke-statliga organisationer. Enligt definitionen är en icke-statlig miljöorganisation är:

- en icke-vinstdrivande organisation, och miljöskydd är ett lagstadgat mål och vars verksamhet syftar till att främja miljöskyddet.
- en sammanslutning av personer som inte är en separat enhet som enligt ett skriftligt avtal med associeringen vara att främja miljöskydd och företräder en betydande del av lokalbefolkningen.

Främjande av miljöskydd används i vidare bemärkelse, inbegripet skydd av element i naturen för att skydda människors hälsa samt forskning och utbildning på det fysiska kulturarvet. För det andra är den möjlighet att överklaga handlägningsbeslut av administrativa organ är större i miljöfrågor. Rättegångshandlingar (menetlustoimingud) verksamhet som utförs av andra organ i utarbetandet av det slutliga beslutet – förvaltningsbeslut (haldusakt), t.ex. MKB-behovsbedömningen beslut. Du kan överklaga handlägningsbeslut i två fall enligt section 45(3) i förvaltningsprocessförordningen:

- dina rättigheter (andra än processuella rättigheter) överträds, oberoende av det slutliga beslutet.
- olagligheten i procedurbeslutet, kommer detta oundvikligen att leda till ett slutligt beslut eller annan verksamhet som kränker dina rättigheter

Högsta domstolens tidigare praxis att miljölagstiftningen är ett rättsområde där förfarandebestämmelser har en viktig roll när det gäller att nå ett rättsenligt beslut. Därför rättegångshandlingar kan i princip ifrågasättas. Om ett av de två nödvändiga villkoren för att överklaga handlägningsbeslut är uppfyllda kommer att beslutas från fall till fall.

I administrativa frågor (inklusive miljöfrågor) domstol kan vidta ett antal åtgärder från sin egen rörelse. För det första är domstolarna skyldiga att se till att alla relevanta omständigheter i ärendet ska undersökas. Om det behövs får rätten samla in bevis på eget initiativ. Domstolarna kan omfatta tredje parter i tvisten, om de finner att dessa personers rättigheter kan påverkas av domen. Domstolen kan även ex officio ändring av förfallodagarna för processuella åtgärder som måste vidtas av parterna (t.ex. tillhandahålla en översättning av ett dokument, svar på åtgärden osv.), göra ytterligare en dom som specificerar eller kompletterar den ursprungliga domen eller tillämpa förelägganden.

III. Ärenden rörande tillgång till information

Om en myndighet vägrar att lämna ut begärda uppgifter som du måste meddela dig ditt beslut och sin motivering inom 5 arbetsdagar. Denna period kan utsträckas till 15 dagar om din ansökan måste specificeras eller insamling av information är tidskrävande. Vägran att offentliggöra information om ansökan anses vara förvaltningsåtgärder och måste innehålla uppgifter om plats, tid och möjligheter för att överklaga avslagsbeslutet, enligt Administrative Procedure Act § 57(1). Om Ni begär tillgång till miljöinformation och nekats tillträde eller är felaktigt eller besvarats otillräckligt har du rätt till:

a) inge en utmaning på grund av den estniska Datainspektionen eller. <http://www.aki.ee/en>

b) väcka talan vid förvaltningsdomstol.

I båda förfarandena, har du rätt att ifrågasätta lagenligheten av avslaget och bristfälliga svar och begära att beslutet ska ogiltigförklaras och/eller att anta ett nytt beslut. En utmaning på grund av den estniska Datainspektionen inte hindrar er från att senare väcka talan inför domstolen för att ifrågasätta vare sig den första vägran eller felaktiga/otillräckliga svar eller det beslut som fattats av tillsynsmyndigheten om ditt problem. I syfte att anhängiggöra ett problem med de estniska Datainspektionen, som du ska göra en muntlig eller skriftlig förklaring inom 30 dagar från det datum då du delgavs beslutet. muntliga frågor ska tas emot av den estländska Datainspektionen. Klagomålet ska innehålla en rad uppgifter, bland annat namn och kontaktuppgifter till den person som lämnar in ett överklagande ifrågasätta förstainstansrättens resonemang, tydliga, fordringar etc. (fullständig förteckning över uppgifter som krävs finns i 76 § förvaltningslagen). <http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X40071K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=haldusmenetluse> Du kan väcka talan i förvaltningsdomstol av

postförsändelser, genom skriftlig handling till domstolen eller på elektronisk väg (e-post eller elektroniska informationssystem (e-toimik)). <http://www.e-toimik.ee/> Olika tidsfrister gäller beroende på de yrkanden:

- 30 dagar om en person har väckt talan om ogiltigförklaring av beslutet att avslå begäran.
- 1 år om personen söker ett svar på grund av försening av det administrativa organ.
- 3 år om personen vill att domstolen ska fastställa de administrativa organ olagligt (förklaring om rättsstridighet emellertid inte leda till en automatisk ogiltigförklaring av beslutet).

För båda dessa utmaningar med estniska Datainspektionen och åtgärder med förvaltningsdomstolar, du kan anlita ett juridiskt ombud eller biträde) men det är inte obligatoriskt. Domstolarna (liksom den estniska Data Protection Inspectorate) har tillgång till uppgifter som är föremål för tvist. Detta är nödvändigt för att bedöma lagenligheten av det administrativa organet i fråga. Domstolarna kan inte lämna ut sådana uppgifter på egen hand men de kan kräva att informationen lämnas ut om inga skäl för restriktioner (t.ex. hot mot den nationella säkerheten eller skyddade arter).

IV. Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning

Administrativa förfaranden i miljöfrågor som vanligtvis hålls öppna förfaranden. Detta innebär att allmänheten ska informeras om sådana förfaranden och tillämpning av en administrativ rättsakt och lagförslaget kommer att göras tillgängliga för allmänheten. När det gäller miljötillstånd och förfaranden, har var och en rätt att göra muntliga eller skriftliga synpunkter. I andra förfaranden har du rätt att lämna synpunkter om du har ett berättigat intresse i saken eller om dina rättigheter kan påverkas av det administrativa beslutet. I viktigare ärenden, en offentlig utfrågning ska också organiseras. Allmänna bestämmelser för allmänna administrativa förfaranden finns i 46–50 § § i förvaltningslagen. <http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X40071K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=haldusmenetluse> Ytterligare specifikationer av de

administrativa förfarandena i miljöfrågor finns i flera särskilda rättsakter som rör miljötillstånd, miljökonsekvensbedömning och fysisk planering, t.ex. omgivningsluft, vatten, miljökonsekvensbedömning och miljöledningssystem, lagen om fysisk planering.

Om du är missnöjd med ett beslut, kan du antingen väcka talan vid en domstol eller en administrativ utmaning (vaie).

Administrativa problem har granskats av tillsynsmyndigheternas förvaltningsorgan i det ursprungliga avgörandet. I vissa fall Överklagandena prövas av samma organ som fattat det ursprungliga beslutet, nämligen om:

- Förvaltningsorganet är under direkt kontroll av en minister.
- Lagen innehåller ingen tillsynsmyndighet att administrativa organ.

Andra utmaningar är frivilliga, vilket innebär att du inte behöver lämna in dem för att ha rätt att väcka talan vid den domstol som senare. Du har dock rätt att väcka talan vid den domstol som efter en administrativ utmaning har setts över och du inte är nöjd med beslutet. Domstolarna prövar både den materiella och formella giltigheten av administrativa beslut. Översyn av formella lagenlighet innebär att domstolarna kommer att kontrollera om din processuella rättigheter har åsidosatts. Detta kan i vissa fall också bli den grund för ogiltigförklaring av beslut som fattas i slutet av ett sådant förfarande (om rättegångsfel kan ha påverkat beslutet). Granskning av lagenligheten innebär att domstolarna kontrollera huruvida lagstiftningen har tillämpats korrekt av företagets administrativa organ i samband med det omtvistade beslutet. Domstolar också har rätt att kontrollera huruvida de uppgifter som använts av de administrativa organen som underlag för deras beslut var korrekt och huruvida de administrativa

organen hade samlat in all nödvändig information. Dessutom har domstolar kan pröva huruvida besluten är proportionell och ingen uppenbart oriktig bedömning har gjorts, t.ex. prioriteras ekonomiska intressen utan att något eller nästan inget beaktande av olika sociala och miljömässiga intressen. Å andra sidan, om ingen uppenbart oriktig bedömning har gjorts kan domstolen inte avgöra om skönsmässig bedömning användes på bästa (mest ändamålsenligt, effektivt) sätt.

Du kan överklaga fysisk planering på olika nivåer (nationell, regional, omfattande och detaljerade planer) i förvaltningsdomstolarna. Alla medborgare har rätt att höras i domstol för att bestrida dem. ytterligare kriterier som vanligen är tillämpliga vid förfaranden vid förvaltningsdomstol (framför allt överträdelse av dina rättigheter) inte tillämpas. Att överklaga ett beslut som du ska väcka talan vid en förvaltningsdomstol, där de vanliga administrativa rättsliga förfaranden kommer att genomföras. <http://www.kohus.ee/et/kohtusse-poordumine/haldusajad> <http://www.kohus.ee/en/estonian-courts/contacts> Du får använda ett ombud eller biträde i domstolsförfaranden, men detta är inte obligatoriskt. Vid granskning av en spatial planning decision kommer domstolarna att kontrollera huruvida beslutet var lagenligt, dvs. administrativa förfarandet genomfördes korrekt och alla andra (materiella) lagstiftning tillämpas korrekt. Domstolen ska vidare pröva om det administrativa organet hade alla nödvändiga uppgifter och alla relevanta överväganden. När förvaltningsmyndigheterna har ett stort handlingsutrymme när det gäller fysisk planering, rättsväsendet inte kan ogiltigförklara ett beslut av effektivitetsskäl, purposefulness etc., såvida inte ett uppenbart misstag för skönsmässig bedömning gjordes. Detta skulle vara fallet till exempel vid det administrativa organet ge prioritet åt ekonomiska överväganden utan något eller nästan inget gäller naturskydd behov utan vederbörlig förklaring.

Förbuds förelägganden (interimistiska skyddet av personers rättigheter) kan tillämpas av domstolen när som helst under domstolsförhandlingarna. Allmänna bestämmelser om förelägganden endast tillämpas på mål som rör fysisk planering. Domstolarna kan ansöka om förelägganden på grundval av en ansökan av en av parterna i en tvist, utan även på eget initiativ. Samtidigt är det endast tillämpas i fall där verkställigheten av domen är hotade, t.ex. verksamhet som innehavaren av tillståndet inte skulle ändra/oåterkallelig skada miljön. Inga särskilda bestämmelser gäller för förbuds föreläggande när det gäller IPPC-tillstånd.

Miljökonsekvensbedömning beslut (beslut om att inleda miljökonsekvensbedömningen) anses vara procedurhandlingar (menetlustoimingud). Du kan bara ifrågasätta dem separat från slutliga beslut (t.ex. miljötillstånd), om följande villkor är uppfyllda:

- De strider mot dina rättigheter (andra än processuella rättigheter oberoende av det slutliga beslutet.
- olagligheten i procedurbeslutet, kommer detta oundvikligen att leda till ett slutligt beslut eller annan verksamhet som kränker dina rättigheter.

Enligt senaste rättspraxis från högsta domstolen (t.ex. 3-3-1-63-11 och 3-3-1-101-09) MKB-behovsbedömningen beslut kan angripas separat endast om styrelsen hade en rättslig skyldighet att inleda MKB-förfarandet. <http://www.nc.ee/?id=142> Om beslutet grundades på (dvs. förvaltningsmyndighet hade möjlighet att inleda förfarandet) kan det inte bestridas separat från det slutliga beslutet (t.ex. luftföreningar eller IPPC-tillståndet). För att bestrida en miljökonsekvensbedömning separat måste väcka talan vid en förvaltningsdomstol, där de vanliga administrativa rättsliga förfaranden kommer att genomföras. <http://www.kohus.ee/et/kohtusse-poordumine/haldusajad> <http://www.kohus.ee/en/estonian-courts/contacts> För att ha talerätt i domstol måste du kunna visa att dina rättigheter inte respekteras eller dina intressen är direkt berörda. Åsidosättande av rätten till icke-statliga miljöorganisationer antas. Domstolarna kommer att undersökas om förfarandet genomfördes korrekt, och beslutet fattades i enlighet med lagen. Domstolarna har begränsat utrymme för skönsmässig bedömning i sin granskning av administrativa organ att endast uppenbart missbruk.

Miljökonsekvensbeskrivningen (scoping decisions) beslut om innehåll och omfattning av EIA anses vara procedurhandlingar (menetlustoimingud). Detta innebär att du bara kan överklaga dessa separat från slutliga beslut (t.ex. miljötillstånd), om följande villkor är uppfyllda:

- De strider mot dina rättigheter (andra än processuella rättigheter oberoende av det slutliga beslutet.
- olagligheten i procedurbeslutet, kommer detta oundvikligen att leda till ett slutligt beslut eller annan verksamhet som kränker dina rättigheter

För överklaga scoping separat måste väcka talan vid en förvaltningsdomstol, där de vanliga administrativa rättsliga förfaranden kommer att genomföras. För att få talerätt i domstol måste du kunna visa att dina rättigheter inte respekteras eller dina intressen direkt berörs. Åsidosättande av rätten till icke-statliga miljöorganisationer antas. Domstolarna kommer att undersökas om förfarandet genomfördes korrekt, och beslutet fattades i enlighet med lagen. Domstolarna har begränsat utrymme för skönsmässig bedömning i sin granskning av administrativa organ att endast uppenbart missbruk.

Slutligt MKB-beslut (godkännande i MBK-uttalandet av administrativa organ) anses vara procedurhandlingar (menetlustoimingud). Detta innebär att du bara kan överklaga dessa separat från slutliga beslut (t.ex. miljötillstånd), om följande villkor är uppfyllda:

- De strider mot dina rättigheter (andra än processuella rättigheter oberoende av det slutliga beslutet).
- olagligheten i procedurbeslutet, kommer detta oundvikligen att leda till ett slutligt beslut eller annan verksamhet som kränker dina rättigheter

Tillstånd utfärdas separat från godkännandet av miljökonsekvensbedömningar och ska betraktas som administrativa rättsakter som kan angripas i domstol om de strider mot dina rättigheter. Att överklaga beslut om miljökonsekvensbeskrivningar separat eller att ifrågasätta det slutliga tillståndet måste väcka talan vid en förvaltningsdomstol, där de vanliga administrativa rättsliga förfaranden kommer att genomföras. För att få talerätt i domstol måste du kunna visa att dina rättigheter inte respekteras eller dina intressen direkt berörs. Åsidosättande av rätten till icke-statliga miljöorganisationer antas. Du får använda ett ombud eller biträde i domstolsförfaranden, men detta är inte obligatoriskt. Du behöver inte delta aktivt i det offentliga samrådet, lämna kommentarer osv. ha en stående, om dina rättigheter kränks direkt. I praktiken har dock aktiva deltagande i förfarandet kan vara viktigt att utmana mindre och mindre uppenbara brister i MKB-förfarandet och MBK-uttalandet. Därför bör du delta så tidigt i beslutsprocessen som möjligt. Åsidosättande av processuella rättigheter emellertid inte ge dig rätt att överklaga behovsbedömningen, miljökonsekvensbedömningens omfattning eller beslutet om godkännande, eftersom de är rättegångshandlingar (menestustoimingud). Domstolarna kommer att undersökas om förfarandet genomfördes korrekt, och beslutet fattades i enlighet med lagen. Domstolarna har begränsat utrymme för skönsmässig bedömning i sin granskning av administrativa organ att endast uppenbart missbruk. Vid översynen av MKB-beslut separat eller med dennes tillstånd, får även kontrollera att de materiella och tekniska slutsatser. De kan dock inte ersätta det innehåll i det administrativa beslutet utan har endast rätt att ogiltigförklara beslutet om dessa resultat anses vara felaktig.

Förbuds förelägganden (interimistiska skyddet av personers rättigheter) kan tillämpas av domstolen när som helst under domstolsförfarandet, i princip, också i ärenden om miljökonsekvensbeskrivning (MKB) i enlighet med de allmänna reglerna. Domstolarna kan ansöka om förelägganden på grundval av en ansökan av en av parterna i en tvist, utan även på eget initiativ. Emellertid domstolarna tillämpa förelägganden endast i fall där verkställigheten av domen är hotade, t.ex. irreversibla skador på miljön. Som slutligt MKB-beslut inte tillåter en person att börja med en utveckling som kan skada miljön (för genomförandet av verksamhet, ett tillstånd ska utfärdas på grundval av slutligt MKB-beslut) och domstolar vanligtvis inte tillämpa förelägganden i sådana förfaranden.

Du kan överklaga beslut att utfärda IPPC-tillstånd som miljöstyrelsen (keskkonnaamet) i förvaltningsdomstolarna. <http://www.keskkonnaamet.ee/eng> För att ha talerätt i domstol måste du visa att beslutet strider mot dina rättigheter. för icke-statliga miljöorganisationer och överträdelse av rättigheter antas. Att överklaga ett beslut som du ska väcka talan vid en förvaltningsdomstol, där de vanliga administrativa rättsliga förfaranden kommer att genomföras. <http://www.just.ee/10165> Du får använda ett ombud eller biträde i domstolsförfaranden, men detta är inte obligatoriskt. Du behöver inte delta aktivt i det offentliga samrådet, lämna kommentarer osv. ha en stående, om dina rättigheter kränks direkt av beslutet. Å andra sidan, om du och din processuella rättigheter inte respekteras, skulle detta vara ett särskilt skäl för att ha en stående på estniska domstolar. I praktiken även deltagande i administrativa förfaranden kan vara viktigt att utmana mindre och mindre uppenbara överträdelser av lagstiftningen. Därför bör du delta så tidigt i beslutsprocessen som möjligt. Domstolarna kontrollerar att förfarandet genomförts korrekt av miljö- och beslutet att utfärda ett IPPC-tillstånd gjordes i enlighet med lagen. Domstolarna är också tillåtet att kontrollera de materiella och tekniska slutsatser. De kan dock inte ersätta innehållet i beslutet att utfärda tillstånd och själva tillståndet men har endast rätt att ogiltigförklara beslutet, om de anser att detta är olagligt. En ogiltigförklaring av beslutet skulle också göra det utfärdade tillståndet är ogiltiga. Förbuds förelägganden (interimistiska skyddet av personers rättigheter) kan tillämpas av domstolen när som helst under domstolsförhandlingarna. Allmänna bestämmelser om förelägganden endast tillämpas på mål om IPPC-tillstånd. Domstolarna kan ansöka om förelägganden på grundval av en ansökan av en part i en tvist eller på eget initiativ. Samtidigt är det endast tillämpas vid verkställigheten av domen är hotade, t.ex. verksamhet som innehavaren av tillståndet inte skulle ändra/oåterkallelig skada miljön. Inga särskilda bestämmelser gäller för förbuds föreläggande när det gäller IPPC-tillstånd.

V. Rättslig prövning vid åtgärd eller underlåtelse

På miljöområdet kan du väcka talan direkt i domstol mot enskilda eller juridiska personer enbart skadestånd eller för att skydda dina immateriella rättigheter. Dessa krav regleras av privaträttsliga handlingar, främst för lag och rätt till egendom. <http://www.legalt.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X30085K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=V%F5la%F5igusseadus+%28seisuga+18%2E07%2E2011%29> <http://www.legalt.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X0004K11&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=asja%F5igusseadus> Skadestånd och skydd av egendom är i första hand prövas av distriktsdomstolarna. Om skada orsakas av miljöfarlig verksamhet, kan du begära ersättning för:

- ersättning till dig (ohälsa etc.).
- skador på fastigheten.
- skador som orsakats av försämringen av miljön.

- Utgifter för att förhindra skador.
- utgifter som går till att lindra konsekvenserna av skador.
- Skador till följd av tillämpning av motåtgärder.

Du har rätt att ersätta utomobligatorisk skada om skadan orsakades olagligen och personen är skyldig, dvs. att skadorna har orsakats av oaktsamhet eller uppsåt. I vissa fall strikt ansvar används, dvs. skadestånd beviljas även om personen inte har orsakat skadan genom oaktsamhet eller uppsåt. För att skydda dina rättigheter kan du begära avskaffande av brott mot dina immateriella rättigheter.

Om ett miljömål är kopplade till ett administrativt beslut, kan du lämna in en fordran (en åtgärd) direkt till förvaltningsdomstol mot det statliga organ som fattat det beslut (t.ex. miljömässiga). I sådana förfaranden, kan du kräva:

- annullering av hela eller delar av en administrativ rättsakt (ett slutgiltigt beslut).
- utfärdande av en förvaltningsåtgärd eller utövandet av en verksamhet.
- Förbud mot att utfärda ett förvaltningsbeslut eller utövandet av en verksamhet.
- skador orsakade på offentlig rätt.
- undanröja rättsstridiga följder av en administrativ handling eller verksamhet.
- inrättande av en administrativ rättsakt är rättsstridig förvaltningsåtgärd eller verksamhet eller andra faktiska omständigheter som rör ett ärende med offentligrättslig anknytning.

Det är viktigt att notera att en ogiltigförklaring av ett förvaltningsbeslut som fattats av en domstol upphäver den, och därför blir det inte längre ge upphov till rättigheter och skyldigheter. Inrättande av en administrativ rättsakt som är rättsstridig, å andra sidan, inte innebär att det automatiskt ska upphävas genom det administrativa organet.

Den myndighet i miljöansvarsfrågor är att identifiera skadan och ansvariga personer som har rätt att vidta de åtgärder som är nödvändiga, är nämligen miljöstyrelsen. <http://www.keskkonnaamet.ee/eng> Miljöministeriet ansvarar för de anmälade myndigheterna i andra medlemsstater i de fall där skadan har en gränsöverskridande karaktär. http://www.envir.ee/?set_lang_id=2 Att se till att miljöskador bör du först lämna in en begäran till nämnden. Ansökningar om ingripande kan inges i följande fall:

- Du påverkas eller kan påverkas av skador på miljön.
- du har ett berättigat intresse i saken. eller
- dina rättigheter har kränkts genom de skador på miljön eller hot därom.

För miljöorganisationer, kränkning av rättigheter och berättigade intressen antas. Om styrelsen vägrar att vidta åtgärder på miljöområdet och du vill verkställa miljöansvar i domstol måste du först uttömma alla administrativa förfaranden. Detta innebär att du måste lämna in en administrativ utmaning (vaie) till miljöministeriet inom 30 dagar. Ministeriet kommer att fatta beslut om ditt problem inom 30 dagar. Efter att du har uttömt alla möjligheter att bestrida administrativa förfaranden kan du ansöka hos Förvaltningsrätten. För att bestrida beslutet om Er ansökan om ingripande ska beslutet antingen bryter mot dina rättigheter eller gäller dina intressen. Domstolarna har rätt att kräva att styrelsen ser till att din begäran om miljöansvar.

VI. Andra former för tillgång till rättslig prövning

Om en person som strider mot miljölagstiftningen, straffrättsliga förfaranden kan inledas av de statliga myndigheterna. Påföljder är indelade i två kategorier:

- misdemeanor. och
- brott.

Misdemeanors i miljöfrågor hanteras av Keskkonnainspeksiioon (Environmental Inspectorate), medan åtal väcks till domstol av åklagarmyndigheten (Prokuratuur). <http://kki.ee/eng> <http://www.prokuratuur.ee/en> Om du vill överklaga verksamhet, sysslolöshet eller underlåtenhet av en offentlig myndighet, har du rätt att lämna in ett administrativt problem (vaie). Andra utmaningar är främst ett alternativ till åtgärder med domstolar. De behöver inte vara uttömd innan en civilrättslig talan. I vissa fall, t. ex. när det gäller miljöansvar, administrativa utmaningar måste användas innan du kan väcka talan vid domstolen. Om du anser att en rättsakt strider mot grundlagen eller någon verksamhet, sysslolöshet eller underlåtenhet av en myndighet bryter mot dina

rättigheter kan du också lämna in en ansökan om detta till justitiekanslern (Õiguskantsler). <http://oiguskantsler.ee/en> Justitiekanslern granskar förenligheten med konstitutionen av den rättsakt eller verksamhet av en offentlig myndighet och har rätt att lämna rekommendationer och förslag som syftar till att lösa situationen.

Justitiekanslern är en oberoende tjänsteman som har två uppgifter: <http://oiguskantsler.ee/en> Han är både en allmän framställning (mot offentliga myndigheter) och väktare av konstitutionen, se över lagstiftningsakter. Om du hittar en lagstiftningsakt (antingen nationella eller lokala myndigheters) var grundlagsstridig, kan du lämna in en begäran till justitiekanslern.

Förbundskanslern har rätt till följande förmåner:

- föreslå att emittenten av lagstiftning ser till att den blir förenlig med konstitutionen.
- lämna ett memorandum till beredningen av lagstiftning (om lagstiftningen är fortfarande håller på att utarbetas).
- lämna en rapport till parlamentet (Riigikogu) att leda till problem.

Om ni anser att Era grundläggande rättigheter har kränkts av en offentlig myndighet, kan du också lämna in en begäran till justitiekanslern. Justitiekanslern är berättigade att göra:

- en rekommendation att handla på ett lagligt sätt och följa principerna om god förvaltning.
- ett förslag för att undanröja överträdelsen.

Om de rekommendationer och förslag beaktas inte, kan justitiekanslern lämna en rapport till tillsynsmyndigheten för det berörda organets, regeringen och parlamentet (Riigikogu). Rekommendationer och förslag är slutgiltiga och kan inte överklagas till domstol. Även om de inte är rättsligt bindande för den berörda myndigheten, vanligtvis beaktas av antingen offentliga myndigheter eller deras tillsynsmyndigheter.

[Miljöinspektionen är den största statliga organ med ansvar för efterlevnaden av miljölagstiftningen.](#) Detta inbegriper misdemeanors och utredning av brott som begås av personer eller företag på det miljörättsliga området. När det gäller misdemeanors, miljöinspektionen har även rätt att ålägga böter. För arrest), frihetsberövande (misdemeanors kan också beslutas av domstol på ansökan av miljöinspektionen. Om du upptäcker miljöföreningar eller tillbud, bör du anmäla miljöinspektionen, som sedan kommer att undersöka saken.

[Åklagarmyndigheten har exklusiv rätt att väcka åtal för brott som begåtts av personer eller företag till domstolarna.](#) Detta gäller även för miljöbrott. Under utredningen av dessa brott genomförs av Miljöinspektionen. För brott, ekonomiska påföljder (rahaline karistus) eller fängelse kan utdömas av domstolarna. Enskilda åtal är inte tillgänglig i Estland. Åtal kan endast väckas vid domstol av åklagarmyndigheten. <http://www.prokuratuur.ee/en> Detta gäller även på det miljörättsliga området.

VII. Partsbehörighet

Enligt Administrative Procedure Act och förvaltningsprocessförordningen ska följande allmänna regler tillämpas för att avgöra vem som har rätt att väcka talan mot åtgärder av offentliga myndigheter. Dessa regler gäller inte bestrida beslut om fysisk planering, som kan bli angripen av dem på grund av rättsstridighet.

Parts behörighet	Administrativt förfarande	Rättsligt förfarande
Enskilda personer	Åsidosättande av enskildas rättigheter eller begränsningar av olika friheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. Rättigheter eller friheter som kan uppkomma direkt från konstitutionen eller annan lagstiftning.	Åsidosättande av enskildas rättigheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. I miljöfrågor, personer som direkt berörs av den administrativa verksamhet kan också lämna in en ansökan. Direkt berörd måste stå i proportion till den berörda personens legitima intressen. Den offentliga myndigheten måste ha en betydande och påtaglig påverkan på dessa intressen.
Icke-statliga organisationer	Åsidosättande av enskildas rättigheter eller begränsningar av olika friheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. Rättigheter eller friheter som kan uppkomma direkt från konstitutionen eller annan lagstiftning. För icke-statliga organisationer som arbetar med miljöskydd, åsidosättande av rättigheter eller friheter bör antas.	Åsidosättande av enskildas rättigheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. I miljöfrågor, personer som direkt berörs av den administrativa verksamhet kan också lämna in en ansökan. Direkt berörd måste stå i proportion till den berörda personens legitima intressen. Den offentliga myndigheten måste ha en betydande och påtaglig påverkan på dessa intressen.

		För icke-statliga organisationer som arbetar med miljöskydd, åsidosättande av rättigheter eller direkt berörd antas.
Övriga juridiska personer	Åsidosättande av enskildas rättigheter eller begränsningar av olika friheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. Rättigheter eller friheter som kan uppkomma direkt från konstitutionen eller annan lagstiftning.	Åsidosättande av enskildas rättigheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. I miljöfrågor, personer som direkt berörs av den administrativa verksamhet kan också lämna in en ansökan. Direkt berörd måste stå i proportion till den berörda personens legitima intressen. Den offentliga myndigheten måste ha en betydande och påtaglig påverkan på dessa intressen.
Tillfälliga arbetsgrupper	Tillfälliga grupper har endast rätt att anföra besvär mot förvaltningsrättsliga verksamhet i miljöfrågor och om de är aktiva på miljöskyddsområdet. Åsidosättande av rättigheter eller friheter, men även antas för sådana tillfälliga grupper har talerätt i förvaltningsärenden överprövningsförfaranden.	Ad hoc-grupper endast har rätt att väcka talan vid domstol i miljöfrågor och om de är aktiva på miljöskyddsområdet. Åsidosättande av rättigheter eller direkt berörda krävs, men även antas för sådana tillfälliga grupper som har talerätt.
Utländska icke-statliga organisationer	Åsidosättande av enskildas rättigheter eller begränsningar av olika friheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. Rättigheter eller friheter som kan uppkomma direkt från konstitutionen eller annan lagstiftning.	Åsidosättande av enskildas rättigheter genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida. I miljöfrågor, personer som direkt berörs av den administrativa verksamhet kan också lämna in en ansökan. Direkt berörd måste stå i proportion till den berörda personens legitima intressen. Den offentliga myndigheten måste ha en betydande och påtaglig påverkan på dessa intressen. För EU-baserade icke-statliga organisationer inom miljöområdet, åsidosättande av rättigheter eller direkt berörd antas på områden som regleras av EU:s lagstiftning (t.ex. IPPC, EIA) enligt principen om icke-diskriminering.
Övriga	De statliga myndigheterna inte kan ifrågasätta giltigheten av andra statliga myndigheter, eftersom de inte är separata juridiska enheter. Samtidigt ställs de lokala kommunerna kan innebära ett ifrågasättande av andra offentliga myndigheter om deras rättigheter eller friheter begränsas. Samma gäller för övriga offentligrättsliga juridiska personer (t.ex. universitet, stiftelser osv.)	De statliga myndigheterna inte kan ifrågasätta giltigheten av andra statliga myndigheter, eftersom de inte är separata juridiska enheter. Andra offentligrättsliga juridiska personer (t.ex. universitet, stiftelser m.m.) kan innebära ett ifrågasättande av andra offentliga myndigheter om deras rättigheter kränks. Kommunerna kan också överklaga verksamhet till andra offentliga myndigheter om deras rättigheter kränks eller den ifrågasatta verksamheten hinder som hindrar fullgörandet av deras uppgifter.

De flesta sektoriella och processrätt på det miljörettsliga området inte innehåller särskilda bestämmelser om partsbehörighet. Detta är också fallet i fråga om miljökonsekvensbedömning samt förebyggande och begränsning av föroreningar. Därför har du rätt att väcka talan enligt de allmänna bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen. Särskilda bestämmelser är emellertid konstaterats på området fysisk planering. I den fysiska planeringen, rättsliga villkor som är annorlunda än i andra områden, däribland förvaltningsrättsliga miljölagar. Enligt lagen om fysisk planering har du rätt att väcka talan vid förvaltningsdomstolen mot ett beslut att inrätta en fysisk plan om:

- dina rättigheter har kränkts eller om dina fri- och rättigheter begränsas.
- Du anser att beslutet strider mot lagar eller andra rättsakter.

Detta gör att man kan ifrågasätta det slutliga administrativa beslutet om en fysisk plan på grund av laglighet, utan att visa intresse. Justitiekanslern ska betraktas som en separat juridisk person. därför har rätt att överklaga åtgärder från de offentliga myndigheternas sida för att skydda sina egna rättigheter genom både administrativa utmaningar och genom att väcka talan i domstolen. Utöver det Justitiekanslern har rätt att inleda disciplinära förfaranden mot domare. Det disciplinära förfarandet kan tas upp om domstolen har rättsstridigt åsidosatt sina yrkesmässiga skyldigheter eller fullgjort dem på felaktigt sätt. Det disciplinära förfarandet diskuteras av disciplinära avdelning bestående av domare på olika nivåer i domstolsväsendet. Åklagare har exklusiv ställning i straffrättsliga förfaranden, dvs. endast de kan väcka åtal för brott (kuriteod). Miljöinspektionen har talerätt i domstolar i fråga om miljörelaterade misdemeanors (värteod). För misdemeanors inspektionenheten kan åläggas böter på egen hand. förvar å andra sidan kan endast utdömas av domstolarna om tillämpningen av kontrollorganet.

VIII. Rättsligt ombud

I domstolsförfaranden i miljöfrågor kan du välja att företräda dig själv eller en professionell företrädare i rättsligt hänseende. Du får följande personer som ska företräda dig i domstol.

- [advokaat \(advokater som tillhör advokatsamfundet\)](http://www.advokatuur.ee/?id=4&PHPSESSID=e2c9799e016cde30434d1dec06f20c67) <http://www.advokatuur.ee/?id=4&PHPSESSID=e2c9799e016cde30434d1dec06f20c67>
- personer med högre utbildning, dvs. juridiska personer som fått minst en masterexamen i juridik eller motsvarande yrkeskvalifikationer.

Endast advokater kan företräda dig i den högsta domstolen – Högsta domstolen i Estland. Juridiska ombud har rätt att agera på dina vägnar och företräda dig i din frånvaro. Detta kan också begränsa befogenheterna för det avtalade ombudet. Begränsning av befogenheter betraktar domstolen endast om du meddelar domstolen och övriga parter om detta. Domstolar endast beakta restriktioner:

- därför målet med en kompromiss. eller
- avstå från att väcka talan.

Du kan också använda rekommenderade i domstolsförfaranden i miljöfrågor. Till skillnad från rättsliga företrädare, rättslig rådgivare är i allmänhet inte tillåtet att agera på dina vägnar och utan befinner sig i landet. De är emellertid rätt att delta i förfarandet med dig och även avge förklaringar och påståenden. Sådana uttalanden, fordringar etc. hänförs till er, om ni inte omedelbart rättas till. Domstolarna kan också förklara denna rätt till dig om du beslutar att använda ett ombud. En förteckning över alla kontor i samband med Estlands advokatsamfund i kronologisk ordning efter deras placering återfinns här. https://www.advokatuur.ee/eng/advocates/find-advocates?attorney_filter%5Bregion%5D=&attorney_filter%5Bletter%5D=&attorney_filter%5Btype%5D%5B%5D=Assotsieerunud+liige Flera framstående Law Offices också resultera i ett område där de tillhandahåller juridiska tjänster (inklusive representation), t.ex.:

- [Glimstedt](#)
- [Maria mägi](#)
- [SORAINEN](#)
- [Varul](#)
- [Norcus raidla Lejiņš &](#)

Juridiskt stöd (inbegripet representation) i miljöfrågor är också den estniska Environmental Law Centre). <http://k6k.ee/en> Den senare är en allmännyttig icke-statlig organisation. Därför kan de inte tillhandahålla rättshjälp i fall då detta skulle strida mot allmänintresset.

IX. Bevis

I miljöfrågor, precis som i andra administrativa frågor ni förväntas tillhandahålla bevis som stödjer dina påståenden. Du ska styrka ditt arbete, antingen med det förberedande förfaranden (före förhandlingen i sak) senast. Om du inte kan styrka (till exempel om uppgifter innehåller av en privat person som vägrar att dela med sig av dem) bör du förklara varför detta inte är möjligt och där de kunnat konstateras. Om domstolen finner att det inte finns tillräckliga bevis för antingen kan be er att tillhandahålla eller samla in det på egen hand. Om du inte lämnar bevis till stöd för ett yrkande som domstolen inte kan samla in bevis på egen hand kan domstolen besluta att ansökan är ogrundad. Ingen typ av bevis är i princip föredras av domstolen. Dessutom kan ingen begränsning av de olika bevis som är tillåtliga eller prioritera vissa typer av bevis. Alla bevis bedöms ur alla perspektiv som helhet och objektivt med hänsyn till kopplingarna mellan olika uppgifter. Domare som fattar det slutliga beslutet om huruvida en fordran har bevisats genom bevis som grundar sig på myndighetens ansvar. Du ska lämna bevisning under det förberedande förfaranden (före domstolsförhandlingen). Du får införa nya bevis efter det att domstolen inlett överläggningen endast under följande exceptionella omständigheter:

- domstolen inte organiserar en domstolsförhandling (t.ex. i skriftliga förfaranden) och ingen tidsfrist för att tillhandahålla bevis som innan förhandlingen inleddes.
- att lägga fram någon ny bevisning inte fördröjer domstolsförhandlingar. eller
- Du kan bevisa att du hade goda skäl för förseningen.

Domstolen får begära att en part eller dess anställda, offentliga myndigheter, försäkringsbolag eller kreditinstitut (dvs. banker, investeringsfonder) för att tillhandahålla den information som är nödvändig för att lösa tvisten och presumeras vara i händerna på

den personen. Domstolarna ska fastställa en tidsfrist och de personer som är skyldiga att lämna informationen inom den tiden. Om de åsidosätter denna skyldighet, kan domstolen ålägga böter. Om du vill använda ett sakkunnigutlåtande vid rättegång, bevis du kan anlita en sakkunnig och lämna sitt yttrande som bevisning. Du kan också be domstolen att organisera ett expertutlåtande i det förberedande förfaranden (före domstolsförhandlingen). Domstolarna får begära ett expertutlåtande för att avgöra en fråga som är viktig för de fall som kräver expertkunskap. Expertutlåtanden behandlas som andra typer av bevisning, dvs. de utvärderas tillsammans med annan relevant information för att avgöra huruvida en fordran har bevisats eller inte. De är därför inte direkt bindande för domare. Å andra sidan kommer domstolarna inte får ifrågasätta resultaten av experternas yttrande på eget initiativ.

X. förbuds förelägganden

Om du överklagar ett förvaltningsbeslut som antingen i domstol eller genom en administrativ utmaning (vaie) innebär detta inte automatiskt påverkar dess rättsliga verkan. Detta innebär att trots att bestrida beslutet fortfarande kan genomföras. Om till exempel beslutet tillåter ett företag att släppa ut förorenande ämnen i luften, kan den göra så även om du har väckt talan mot beslutet vid domstol. Administrativa beslut ska i princip utföras från den tidpunkt då de blir giltiga. Om beslutet inte behöver offentliggöras. Det kommer att börja gälla så snart som den person till vilken det riktas har underrättats. Om beslutet måste offentliggöras, vanligtvis träder i kraft den 10:e dagen efter offentliggörandet. Angriper handlingen antingen genom en administrativ utmaning (vaie) eller i domstol inte automatiskt påverka beslutets giltighet. Detta innebär att de kan verkställas så snart de har blivit giltiga. Om du överklagar ett förvaltningsbeslut i miljöärenden och när du kan ansöka om förbuds föreläggande. Samtidigt förelägganden kan när som helst tillämpas av domstolen ex officio och. Förbuds förelägganden kan ta många former, kan du ansöka om att domstolen ska:

- upphäva giltigheten eller verkställighet av administrativa beslut.
- förbjuda administrativa organ att fatta det omtvistade beslutet.
- kräva att förvaltningsorganet att fatta det omtvistade beslutet.
- Beslagta tillgångar.
- förbjuda den som omfattas av beslutet (t.ex. gruvbolag som fick ett gruvtillstånd) för att bedriva sådan verksamhet som regleras i detta beslut eller tvinga dem att utföra dem, eller införa ytterligare skyldigheter för denna verksamhet, t.ex. erbjuda värdepapper till dig.

Om du väljer att överklaga ett administrativt beslut genom en administrativ utmaning (vaie) kan du också ansöka om förbuds föreläggande som ska tillämpas av domstolen. Du kan ansöka om förbuds föreläggande när som helst under förfarandet (domstol eller administrativ utmaning vaie), så det finns ingen tidsfrist. Du behöver inte lämna någon säkerhet för eventuella skador eller ekonomiska förluster som kan uppstå till följd av tillämpningen av förelägganden. Samtidigt måste man betala en statlig avgift för ansökan. I ansökan om förbuds föreläggande skulle du behöva tillhandahålla minst följande:

- Föremålet för tvisten.
- Skäl för ansökan (i situationer som kräver det).
- rekommenderade åtgärder för förbuds föreläggande.
- dina person- och kontaktuppgifter.

Förelägganden är endast domstolarna om skydd av dina rättigheter eller uppnåendet av målet om ditt problem skulle annars vara praktiskt ogenomförbart eller omöjligt. Domstolarna fattar beslut om förelägganden i ett domstolsavgörande. Du kan överklaga denna dom hos överklagande inom 15 dagar efter leverans. Du bör ta upp överklagandet till tingsrätten men filen med den administrativa domstol som meddelade det beslut som du bestrider. Förvaltningsrätten anser att överklagandet kan tas upp till sakprövning och förbereda översynen av dessa i tingsrätt eller uppfylla den på egen hand.

XI. Rättegångskostnader

Om du vill väcka talan vid domstol bör du ta hänsyn till två kategorier av kostnader: Domstolskostnader (kohtukulud) och andra utgifter (kohtuvälised kulud). Domstolen kostnader är sådana kostnader som är nödvändiga för att handlägga ett ärende, dvs. statlig avgift (riigilõiv), säkerhet och nödvändiga kostnader för förfarandet (t.ex. kostnader för vittnen, sakkunniga, bevisupptagning osv.). Övriga omkostnader är kostnader som inte är nödvändiga för förhandling, t.ex. arvoden för juridiska rådgivare och företrädare, resekostnader för deltagare i förfarandet, inte fått någon lön på grund av tvisten. Om du vill inleda ett ärende mot ett administrativt beslut ska du betala avgift. Du måste betala ytterligare en avgift för ett överklagande till domstolen av en dom eller ett domstolsbeslut i förvaltningsrätten. Mer information finns här: https://e-justice.europa.eu/content_costs_of_proceedings-37-ee-en.do?init=true&member=1

XII. Mekanismer för ekonomiskt stöd

Administrativa domstolar kan undantas från att betala statliga avgifter och säkerheten samt nödvändiga kostnader för förfarandet (t. ex. kostnader för vittnen, sakkunniga, bevisupptagning osv.). Du kan undantas från dessa kostnader i sin helhet eller endast delvis. Ett annat alternativ är att du inte behöver betala i förskott (som är huvudregeln), utan kan betala genom delbetalningar. För att få ett undantag måste du ansöka om det. I ansökan ska du lämna följande uppgifter:

- Förfaranden för vilka undantag söks.
- Din roll i dessa förfaranden och din nationella fordringar.
- Grund för ansökan eller invändning.

Om du ansöker om undantaget som en fysisk person (fysisk person), måste du lägga till ett uttalande om din ekonomiska situation (eller din familjs) och andra handlingar som styrker detta påstående. Blanketter för rapporten och ansökan om undantag tillsammans med ytterligare information finns på webbplatsen för justitieministeriet. <https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0> Ansökan ska avfattas på estniska eller engelska. Om du ansöker om undantaget som ombud för en juridisk person (organisation) måste du bifoga en kopia av organisationens stadgar och den bestyrkta kopian av förra årets årsrapport. Efter mottagande av ansökan och de kompletterande handlingarna ska domstolen besluta huruvida den ska undantas från kostnader och i vilken omfattning. Skattebefrielsen beviljas bara om du inte kan betala kostnaderna beror på din ekonomiska ställning och ditt deltagande kan betraktas som framgångsrika. Undantag får inte beviljas i följande fall:

- du tydligt har inte talerätt.
- de möjliga fördelarna för dig att domen inte skulle stå i proportion till kostnaderna eller till kostnaderna,
- Ditt mål kan uppnås med denna utmaning.

Direkt ekonomiskt stöd är inte tillgängliga för domstolsförfaranden. Du kan bara undantas från de priser som måste betalas i förskott (se ovan) eller motta statlig rättshjälp. Utöver att vara befriad från rättegångskostnaderna kan du också få statlig rättshjälp. Statlig rättshjälp tillhandahålls av advokatsamfund (ledamöter) som ursprungligen betalades av staten. Detta betyder inte att stöd skulle ovillkorligen gratis. I vissa fall kan du behöva betala en del av kostnaderna eller i omgångar, antingen före eller efter domen. Villkoren för ansökningar och granskning av ansökningar är desamma som för befrielse från rättegångskostnader vid domstolen (se ovan). Formulär och ytterligare information finns på webbplatsen för justitieministeriet. <https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0> Advokatbyråer generellt inte erbjuder kostnadsfri rättshjälp, även om det kan finnas undantagsfall. Det finns två huvudsakliga rättskliniker där juridikstudenter tillhandahåller juridisk rådgivning till allmänheten gratis – Tallinn och Tartu. Ingen av de rättskliniker har fastställt de områden där de tillhandahåller rådgivning. Samtidigt som eleverna kunskaper om särskilda områden som t.ex. miljölagstiftning kan begränsas. Utöver studerande "rättskliniker" lagliga apotek "verkar i Tallinn, Tartu och Jõhvi (nu kallat så fram till den 15 december). Professionella advokater tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd i dem, men ingen av dem är specialiserade på miljölagstiftningen. Den estniska miljölagstiftning är ett allmänintresse miljölagstiftning organisation som är verksam i Tartu. De har redan tidigare kostnadsfri rättshjälp på projektbasis för allmänheten. Förutom att de ger juridisk rådgivning i miljöfrågor som betalas regelbundet till allmänheten. Mer information om villkoren för tjänsten kan erhållas på institutets hemsida. <http://k6k.ee/activities/legal-services>

XIII. Aktualitet

I Estland finns det inga allmänt tillämpliga tidsfristen för alla administrativa beslut. Det finns dock särskilda tidsfrister för vissa typer av beslut. Exempelvis är skyldig att fatta ett beslut om ansökan om samordnat miljötillstånd lämnas in inom 120 dagar. Om det administrativa organet finner att det inte kan utfärda sitt beslut inom den tid som föreskrivs i lag, bör den underrätta den sökande om den troliga tidsram och ange skälen till förseningen. Om dina rättigheter har kränkts på grund av dröjsmålet, är du berättigad till skadestånd till följd av dröjsmål eller du kan bestrida förseningen i en förvaltningsdomstol eller genom administrativ utmaning (vaie). I de fall där detta föreskrivs i lag, kan betraktas som ett underförstått godkännande av en ansökan om gynnande beslut (t. ex. vissa tillstånd). Om du vill väcka talan mot ett förvaltningsbeslut, bör du normalt gör detta inom 30 dagar. Tidsfristen börjar löpa den dag som du har tagit del av beslutet. I undantagsfall kan tidsfristen att väcka talan är tre år, om följande villkor är uppfyllda:

- Du söka ersättning för skador som orsakats av ett administrativt organ.
- Du söka undanröja rättsstridiga följder av en administrativ rättsakt.
- Du vill att den administrativa akt skulle anses rättsstridiga.

Förstainstansrätten kommer för det första att pröva talan och har 15 dagar på sig för att ändra eller komplettera handlingen om den innehåller mindre brister. När en domstolsförhandling är organiserad, perioden mellan dig och övriga parter att undervisningen ska vara minst 30 dagar. Du kan lägga fram nya sakomständigheter eller krav efter att talan endast om de kan levereras till andra parter av domstolen minst 7 dagar före domstolsförhandlingen. Vid skriftliga förfaranden, de är tillåtna om de kan överlämnas till

andra parter minst 7 dagar före förfallodagen för att tillhandahålla handlingar. Domstolen måste göra och meddela sin dom inom 30 dagar efter den sista domstolsförhandling (från förfallodagen för tillhandahållande av handlingar vid skriftliga förfaranden). I undantagsfall (t.ex. när den mängd material som är exceptionellt stora eller ovanligt komplicerat) kan denna tidsfrist förlängas till 60 dagar. För att inge ett överklagande av domen från förvaltningsrätten till District Court måste du göra det inom 30 dagar efter att det meddelats. Överklaganden till Högsta domstolen om domen i distriktsdomstolen också ska lämnas inom 30 dagar. Om du vill överklaga ett domstolsbeslut måste du överklaga inom 15 dagar. Eftersom det kan råda stora skillnader i komplexitet, både faktiskt och rättsligt, är det svårt att bedöma hur länge de kommer att pågå. En annan faktor som gör det svårare att bedöma hur lång tid att vidta vid en domstol är begränsad praxis på detta område. I genomsnitt har dock förfarandet i första instans under 2013 varit följande:

Tvistemål – 168 dagar

Brottmål – 262 dagar

Förseelser – 62 dagar

Administrativa ärenden – 144 dagar

Eftersom miljöfrågor är komplexa jämfört med många andra förvaltningsmål kanske tar längre tid än genomsnittet som anges ovan. Det finns ingen särskild tidsfrist för att lösa ett ärende som sådan, utan enbart en mycket allmän skyldighet att lösa det inom "rimlig tid". Emellertid finns det en tidsfrist för när en dom från domstolen som har samlat in tillräckligt med information. Efter de senaste domstolsförhandling eller datum för framläggande av handlingar vid skriftliga förfaranden, är domstolen skyldig att meddela sin dom inom 30 dagar. Endast i undantagsfall (t.ex. om det finns en stor mängd material eller ärendet är mycket komplicerat i sak eller rättsligt), kan denna tidsfrist förlängas till 60 dagar. Du kan inte överklaga en dom enbart på grund av att det har antagits i tid. Du kan inte begära skadestånd till följd av förseningen, såvida inte en domare har också begått ett brott (t.ex. tagit emot en muta för att ändra domen). Emellertid disciplinära åtgärder kan vidtas mot en domare, om det underlåter att leverera i tid och handlar uppsåtligt eller av oaktsamhet. Disciplinära åtgärder kan vidtas mot en domare som ordförande i förvaltningsdomstolar, distriktsdomstolar och president för högsta domstolen samt Justitiekanslern. <http://oiguskantsler.ee/en>

XIV. Övriga frågor

Som regel svårt beslut på miljöområdet är endast möjligt efter det slutliga beslutet – förvaltningsbeslut (haldusakt), t.ex. miljötillstånd, fysisk planering osv. – har utfärdats. Därför har man miljöbeslut vanligen efter det administrativa förfarande som syftar till att ett administrativt beslut som berör enskildas rättigheter är avslutad. Fullständig, detaljerad och begriplig information om tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor är inte tillgängliga. Dessutom har de flesta av tillgängligt material sammanställdes före antagandet av den nya förvaltningsprocessförordningen och vissa uppgifter kan vara föråldrade. Det finns dock några källor för information om:

- [Information om att väcka talan vid en förvaltningsdomstol, handläggningsregler. Eftersom det bara finns ett mycket begränsat antal uppgifter på det miljörättsliga området \(framför allt mindre strikta bestämmelser om partsbehörighet\). Den största andelen tillämpas \(på estniska\).](#)
- [Råd om tillgång till rättvisa i miljöfrågor ad hoc-grupper \(på estniska\)](#)
- [en rekommendation om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor \(på estniska\)](#)

Det finns två officiella metoder för alternativ tvistlösning kan användas i miljöfrågor. För det första kan ett ärende avslutas genom en kompromiss. För det andra, som en särskild form av förlikning finns sedan den 1 januari 2012 (sedan ikraftträdandet av den nya lagen om administrativa förfaranden). Parterna kan nå en kompromiss till följd av förhandling utanför domstol mellan dem. Om den kompromiss som kan påverka tredje mans rättigheter, deras godkännande behövs också. För att få ett ärende avslutas genom förlikning, ska domstolen godkänna det. Domstolarna kan vägra godkännande om det är olagligt, omöjligt att fullgöra eller kränker rättigheterna för tredje man som inte ingår i förfarandet. Medling är en särskild typ av administrativt förfarande i vilket parterna lösa tvisten genom förhandlingar under ledning av en domare. Förlikningsförfarandet används endast om parterna och tredje part går med på det. Du kan när som helst avsluta ett förlikningsförfarande. I så fall det sedvanliga kontradiktoriska förfarandet kan användas för att lösa tvisten. Förlikningen endast är tillgänglig på förvaltningsdomstolar, domstolar i första instans.

XV. Utländska medborgare

I allmänhet gäller samma processuella regler som gäller för dig och om du är utlänning och som vill överklaga ett förvaltningsbeslut i estniska förvaltningsdomstolarnas behörighet. Om du vill uppträda som ombud för en juridisk person (organisation), bör du också styrka sin rättskapacitet och ombud. Domstolsförfaranden utförs endast på estniska, så innebär detta att alla handlingar och redogörelser normalt måste översättas eller tolkas. I undantagsfall kan du göra uttalanden på ett annat språk utan översättning eller tolkning om du inte talar estniska och alla andra parter att förstå dina påståenden. Om du lämnar in en skriftlig redogörelse

eller en text på ett främmande språk, kommer att kräva en översättning av dig eller organisera sin översättning. Domstolen kan inte kräva att du översätter dokumentet om det är orimligt svårt eller omöjligt. Om översättning krävs, och det saknas en översättning inom den tidsfrist som fastställts av domstolen, dokument eller annat skriftligt uttalande kan inte beaktas. Du kan också be domstolen att ordna översättning (i så fall kan du ändå behöva betala för översättningen). Om möjligt, översättare används. För dessa tjänster måste du betala en avgift. Om du inte talar estniska, kommer att innehålla en översättare vid överläggningarna om din ansökan eller för egen räkning. Om detta inte kan ske omedelbart, kommer domstolen att kräva att du ska hitta en tolk eller företrädare som talar estniska. Om du inte gör detta inom den tidsfrist som fastställts av domstolen, kan inte godtas. Om detta är omöjligt, orimligt komplicerade eller kan domstolen själv leta efter en översättare. Under alla omständigheter måste du betala merkostnaderna. Om revisionsrättens översättare, översättare, är möjliga.

XVI. Gränsöverskridande ärenden

Om du är utländsk medborgare som vill överklaga ett förvaltningsbeslut som har konsekvenser för miljön i Estland kan man göra detta enligt samma regler som för estnisk medborgare och företag. Det rör sig framför allt om följande:

- Endast verksamhet i estniska administrativa organ kan angripas på estniska domstolar.
- Såväl procedurmässiga som materiella lagenlighet administrativ verksamhet kan ifrågasättas.
- Du har rätt att väcka talan mot en administrativ rättsakt (haldusakt) om det strider mot dina rättigheter.
- På miljöområdet kan du också överklaga ett förvaltningsbeslut som rör dina intressen.
- för icke-statliga miljöorganisationer och sammanslutningar av personer, avser åsidosättande av rättigheter och berättigade intressen antas.
- I undantagsfall kan du också överklaga administrativa handlingar (menetlustoimingud) administrativa organen (om dessa strider mot dina rättigheter oberoende av slutakten eller skulle definitivt leda till en olaglig slutakt).
- både privatpersoner och organisationer (juridiska personer) kan väcka talan. i miljöfrågor, en sammanslutning av personer som inte har en juridisk person får i undantagsfall också väcka talan.

Det finns inga särskilda regler om ärenden som omfattar miljöfrågor i ett annat land. Dock principen om icke-diskriminering tillämpas i EU:s lagstiftning. Detta innebär att om vissa miljöfrågor regleras i EU-lagstiftningen (t.ex. miljökonsekvensbedömningar, luftkvalitet m.m.), möjlighet till rättslig prövning för medborgare från andra EU-länder måste vara detsamma som i lokalbefolkningen. Därför måste du som en utländsk medborgare från ett annat EU-land kan väcka talan med en estnisk domstol i fall där en administrativ verksamhet (beslut i miljöfrågor i ditt land. Som vanligt, både den formella och materiella giltigheten av det kan ifrågasättas. Att ha en ständigt, måste du kunna visa att dina rättigheter har kränkts eller dina intressen berörs av den administrativa verksamheten. Principen om icke-diskriminering är också tillämplig på andra procedurregler förutom ständiga. Du har rätt att ansöka om statlig rättshjälp kan du också fylla i ansökan på engelska, mer information finns på webbplatsen för justitiedepartementet: ministry of Justice. <https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0> Du har också rätt att begära att provisoriska skydd av dina rättigheter. Man bör dock notera att domstolsförfarandet äger rum på estniska. Därför kan behöva en tolk om du inte förstår språket. Kostnader för tolkar kan också omfattas av statlig rättshjälp. Enligt principen om icke-diskriminering, när den administrativa verksamhet bygger på EU-lagstiftning, samma regler som för lokalbefolkning som tillämpas för att avgöra vilken utländska personer kan överklaga det. Detta innebär att en verksamhet kan bestridas av utländska:

- privatpersoner (fysiska personer).
- organisationer (juridiska personer).
- avtalsenliga sammanslutningar av personer som inte är juridiska personer (som inte är registrerad som sådan),

I följande fall:

- deras rättigheter har åsidosatts, eller
- deras legitima intressen.

I fråga om icke-statliga miljöskyddsorganisationer och organisationer, avser åsidosättande av rättigheter eller legitima intressen antas. Du kan bara välja ett land för att väcka talan i ett enligt estnisk förvaltningsprocessförordningen. Enligt kommissionen kan inte väcka talan mot administrativa organ i andra länder med estniska domstolar. Å andra sidan kan du bara väcka talan mot en estnisk myndighet med den estniska förvaltningsdomstol som är behörig på den ort där denna organisation.

Länkar

Lagstiftning

- [Författning för Republiken Estland \(på estniska\)](#)
- [Författning för Republiken Estland \(på engelska, 28.06.2007\)](#)
- [Förvaltningsprocessförordningen \(på estniska\)](#)
- [Förvaltningsprocessförordningen \(på engelska, 1.01.2013\)](#)
- [Domstolslagen \(på estniska\)](#)
- [Domstolslagen \(på engelska, 1.1.2012\)](#)
- [Justitiekanslern \(på estniska\)](#)
- [Justitiekanslern \(på engelska, som ersatte Jan, 2007\)](#)

Övriga upplysningar

- <http://www.envir.ee/et/kmh-litsentsikomisjon>
- [Advokatsamfund](#)
- [Estniska Environmental Law Centre \(eelc allmänintresset miljölagstiftning – icke-statliga organisationer\)](#)
- [Rättvisa & miljö – Europeiska nätverk av organisationer, där miljölagstiftningen eelc är medlem](#)
- [Justitiekanslern \(uppträder som ombudsmannen\)](#)
- [Webbplats med information om estniska domstolarnas administrativa rättsliga förfaranden](#)

Det här är en maskinöversättning. Ägaren av sidan tar inget som helst ansvar för kvaliteten på den maskinöversatta texten.

Senaste uppdatering: 14/09/2016